

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta, poštni predal 22.

Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 35.

Sobota 26. aprila 1930.

Leto V.

Krivce ščitijo.

Vreme — posledica slabe konjunk-
ture pravi »Slovenec«.

Ljubljanski »Slovenec« modruje o poslabšanju naših gospodarskih razmer. Pravi, da je treba gospodarstvo statistično študirati in na podlagi obdelanega materiala korigirati napake. Pri Trboveljski družbi, ki je obrat domala ustavila, pa pravi, da je temu krivo vreme, ker so se konzumenti že jeseni založili s premo- gom in drvami. To pojasnjevanje ima očiten namen, razbremeniti premo- gokopno družbo odgovornosti za na- stali položaj, ker vreme, mila zima more biti pač malenkosten razlog, nikakor pa ne glavni za slabo kon- junkturo v industriji. »Slovenec« prav milosrčno pravi: škoda ima družba in delavci.

Glavni vzroki so drugje. Predvsem jugoslovanski premo govorniki ne pri- bavlajo niti za dom dovolj premo ga; premo g v Jugoslaviji je srednje in slabše kvalitete. Ali kljub temu je tako drag, da se ga konzumenti branijo, ker je njega cena previsoka, da- si je na primer Trboveljska družba svojo glavnicu v nekaj letih popolno- ma valorizirala in milijonske zneske investirala. To je lahko storila iz dveh glavnih vzrokov: Racionalizi- rala je svoje obrate tako, da ob manjšem številu delavstva producira zantno več premo ga. Družba je ra- cionalizirala svoj obrat na račun de- lavcev in konzumentov, ker delav- stvu noče zvišati plač, cen premo ga pa tudi ne znižati.

Vse tarnanje družbe in njenih za- veznikov je torej neiskrena solza v obeh onih, ki hočejo problem eksplo- atacije obdržati na sedanji višini ali pa ga še pohujšati.

Naravnost neresno in smešno je torej trditi, da so razmere, da je vre- me krivo, če je nastopila v industriji kriza. Take krize so neizogibne, do- kler se ne bo gospodarstvo razvijalo v interesu splošnega narodnega go- spodarstva, na katerem sta udeležena producent in konzument.

Prodreti mora prepričanje, da je treba ščititi konzumente, ki danes žive v najbornejših razmerah, da kmet ne more nositi vseh bremen, ki jih »gospodarski krogi« vale od sebe in bi jih radi naprtili drugim. Ako hočemo ozdravljenje našega gospo- darstva, potem moramo čimprej uve- ljavit zaščitne mere proti »gospo- darskim krogom«, njihovim kartelom in njihovi valorizacijski politiki to- liko časa ne more biti govora o zdra- vem narodnem gospodarstvu.

Ne vreme, ampak eksploatacija naroda je glavni greh, ki povzroča pri nas katastrofalne krize v kon- junkturi.

Celota — konzumenti in produ- centi — je gospodarska enota. Tako uče pametni narodni gospodarji že danes v kapitalističnem gospodar- stvu.

Makedonstvujušči med seboj.

Po Sofiji še vedno streljajo.

Dne 23. t. m. ob pol 11. zvečer je zopet streljal v eni glavnih ulic bivši urednik ustavljenege macedon- skega lista »Vreme«, Mihajlo Dumbalakov. Dumbalakov je bil aretiran, izjavil pa je, da ga je napadel Leon Glavinčev in se je moral braniti. Pr- vi je pristaš Mihajlovcev, drugi pristaš Protogerovcev. — Makedon- skega medsebojnega pobijanja v Bolgariji torej še ne bo konec.

Londonski dogovor podpisan.

Samo prvi korak.

V torek 22. t. m. je bil dogovor na londonski razorožitveni konferen- ci na slovesen način podpisan. Na- govore so imeli Macdonald za Angli- jo, Stimson za Zedinjene države, Briand za Francijo, Sirianni za Ita- lijo in Vakatsuki za Japonsko.

Macdonald je izjavil, da ta do- govor velja do leta 1936 in se bo 1935 vršila nova konferenca, če ne pridejo presenečenja. Udeležence in tajništvo Društva narodov prosi, da problem študirajo. Dosegel se je v treh mesecih pogajanj znaten na- predek, čeprav ne popoln. Sklenila se je pogodba doslej med tremi dr- žavami, ki je že tudi zajamčila znat-

no razorožitev. Končno je Macdo- nald poudaril:

»Zadovoljni moramo biti, zakaj posrečilo se nam je okrepiti mirov- no mentaliteto in jo tudi udejevitvimo s tem, da bomo korak za korakom omejevali oboroževanje. Londonska pogodba nas veže do leta 1936; tak- rat pa bodo možni nadaljni koraki v razorožitvi.«

Tudi ostali govorniki so govorili o pogodbi laskavo. Celo italijanski zastopnik admiral Sirianni je k uspe- hu čestital in izrekel nado, da se Italija sporazume s Francijo in se s tem udrži stremljenje po razoro- žitvi in miru.

Evangeljski centrum v Nemčiji.

Konkurenca katoliškemu centrumu.

V »Vorwärtsu« opisuje Viljem Dittmann politične razmere v Nem- čiji.

Najrazličnejši interesi kapitali- stičnih skupin v nemškem državnem zboru so doslej popolnoma odgo varjali veliki razcepljenosti »meščan- skih« strank. Trgovina in promet sta tvorili »demokratsko stranko«, in- dustrija in obrt »nemško ljudsko stranko«, kmetijstvo in veleposest »nemško nacionalno stranko«. Tako so bile stranke podeljene od revolu- cijne sem. Ta razdelitev je pa veljala le v jedru in predvsem za evangeljske dežele, za katoliška ozemlja je ustvaril centrum univerzalno (skup- no) stranko skupin meščanskih inte- resov, ki je pritegnila nase tudi znat- no krilo krščansko-socialnih delav- cev. Tudi »evangeljske« stranke »me- ščanstva« so pritegnile večje delav- sko krilo. V teh »meščanskih« stran- kah se neprestano vrši socialni raz- redni boj. Ta boj se vrši sicer skrito, za zagrinjalom v vseh »meščanskih« strankah. Le socialna demokracija ne pozna notranjih bojev, ker vodi boj na zunaj. Odtod nje edinstvenost in sklenjenost, cesar »meščani« po- grešajo.

Ta delitev političnih vlog v »me- ščanskem« strankarstvu se je jela majati. Skoro v vseh »meščanskih« strankah se pojavlja notranji nemir.

Cepljenje, razpuščanje, pregrupa- cije, ustanavljanje novih tvorb, zdru- ževanje strank, to so pojavi in znaki teh dogodkov. Ko niso več tako važ- na politična vprašanja republike in parlamentarne demokracije ter je uspelo pomirjenje v zunanji politiki, ki je v prvem desetletju po revolu- cijni vznemirjalo in se je tudi polegel strah »pred surovim butcem« prole- tarijatom, so pričeli

siliti skupni gospodarski razredni in- teresi v vseh »meščanskih« strankah zopet v ospredje.

Močneje se prično zavedati na- sprotnostva napram socialni demokra-

ciji kot interesni zastopniki delav- skega razreda. Vidijo socialno de- mokracijo pred seboj kot močan po- litični blok, sami sebe pa kot razcep- ljene majhne stranke, ki med seboj tekmujejo. Razočarani volilci so že ustanovili konkurenčne stranke, go- spodarsko stranko, stranko za valo- rizacijo in nacionalnosocialistično. Razpad, razcepljenje in onemoglost preti vsem: Boje se novih volitev, ki bi jih srečale polomljene na vseh straneh.

V tej situaciji se je zopet zbudila že pred leti izprožena misel, da naj bi se združile politične sile »meščan- stva« k novemu življenju.

Demokrati, gospodarska stranka, nemška ljudska stranka in ljudska konservativna zveza naj bi se zdru- žile v »nemško državno meščansko stranko« pod patronatom državnega predsednika Hindenburga. Tako ve- liko domišljijo so si vlili v glavo me- rodajni politiki »meščanske« srede kot veliki cilj, ki hrepene po njem.

Več tednov so stranke v tem zmi- slu na delu. Skoro gotovo se temu bloku pridružijo tudi »evangeljske« srednje stranke. Centrum dobi s tem enakovrednega sodelavca, lahko pa tudi nevarnega političnega konku- renta.

Taka je bila politična atmosfera, ki je vrgla Müllerjevo vladu zaradi predlogov glede vprašanja nezapo- selnosti.

Sedanja Brüningova vlada hoče (katoliški centrum) pritegniti »evan- gelske« stranke v vladni blok in s tem ustvariti koalicijo strank v svr- ho, da se prej ali slej stope v eno »meščansko« fronto. Če se Brüningu to posreči, kar je pa trajno zaenkrat še skoro nemogoče, namerava raz- pustiti parlament z nado na uspeh.

Socialni demokrati bodo razvoj v meščanskih strankah mirno opa- zovali. Hladnokrvno. Pripravljeni so pa za volitve vedno.

Za mir na Balkanu.

Akcija mednarodnega mirovnega urada.

Mednarodni mirovni urad v Že- nevi namerava tudi letos sklicati konferenco, na kateri naj bi se pred- vsem razpravljalo o zadevah, ki za- nimajo balkanske države. Konferen- ca se bo vršila vsako leto v enem glavnih mest balkanskih držav. Urad meni, da bi bila to najboljša pot h končni balkanski federaciji in defini- tivnemu pomirjenju Balkana.

Angleška delavska vlada za osemurnik.

Angleška delavska vlada je pred- ložila spodnji zbornici zakon o rati- fikaciji osemurnega delavnika.

Čičerin v nemilosti. Bivši zuna- nji komisar Čičerin ima že dalje ča- sa bolezenski dopust. S prvim ma- jem se mu je sicer bolezenski dopust podaljšal, ni se pa ugodilo njegovi prošnji, da bi se šel zdraviti v ino- zemstvo.

Zedinjenje države Evrope.

Briandova okrožnica.

G. Briand je prepričan, da je edi- na rešitev za Evropo: odstranitev političnih in gospodarskih mej ter ustanovitev nove Evrope na temelju nemško-francoske zveze. Predno pa se tega lotimo, je treba na drugih poljih doseči zblizanje, podreti je tre- ba carinske meje, s katerimi se je ogradilo 25 držav. Za varnost nove Evrope naj bi skrbela panevropska policija. — Dunajski »Der Tag« se bavi s to okrožnico in pravi: »Za vse Evropejce bi bila sreča, če bi se te želje izpolnile. Toda ujedinjene Ev- rope ne bo, dokler se ne bodo duhovi spremenili ter prilagodili temu. Pred par tedni se je vršila v Ženevi kon- ferenca za takozvano carinsko pre- mirje, ki pa se je razšla, ne da bi do- segla trajen mir vsaj na gospodar- skem polju, katerega ne moremo trajno pogrešati. Kako daleč smo te- daj šele od Panevrope!

Gospodarstvo za enkrat še noče združiti, torej nam ostane samo še — policija. Redko, ali celo nikoli se ne zgodi, da bi se kaka država ozi- rala na gospodarstvo druge države in ji pomagala. Med tem pa n. pr. vlomilec v nobeni državi ni varen, kajti tiralica ne pozna nobene meje. Policijski uradi funkcionirajo brez- hibno. Torej s policijo bi bila prav- zaprav lahka reč, toda ali naj čaka- mo, da bo države tega nesrečnega svetovnega dela policija eskortirala tja, kamor že davno spadajo, to je: k evropskemu miru?«

Pravilnik o posredo- vanju dela vajencem

in o posvetovalnem odboru za po- klicno izbiro.

Potreba učilnic za strokovni pouk. Na obrtno-nadaljevalnih šolah bi morali biti tečajji za vsako stroko po- sebej. Poučevati bi morali strokovno izvežbani učitelji. — Film v službi pouka.

Javna Borza dela v Ljubljani je sprejela od centralnega odbora za posredovanje dela v Beogradu osnu- tek pravilnika o vajencih in izbiro poklica istih, zasnovan od predsed- nika istega odbora, dr. Marjana Krmptiča. Izvedba tega pravilnika se bo najprej izvršila v Sloveniji, ker ravno naše Borze dela so se po- kazale v vršenju svojih nalog za do- volj plodne in sposobne, a kasneje za slučaj pozitivnega uspeha, se bo izvajanje pravilnika preneslo na vse sedeže Borz dela v državi. Da se pristopi čimprej na delo in na oživo- tvorjenje tega tako važnega pravil- nika, je Javna Borza dela v Ljub- ljani na dan 28. marca sklicala an- keto.

Pravilnik je zelo dober ter so vsi udeleženci ankete izrekli svoje za- dovoljstvo, da se je vendar enkrat pristopilo k izvedbi tega tako važ- nega in pomembnega vprašanja. O samem pravilniku in o obelodanitvi istega se je razvila živa debata, v katero so posegli vsi zainteresirani ter se je sklenilo poveriti revizijo pravilnika ožji komisiji, katera bo istega detajlno preštudirala in pre- delala in dala smernice za izvršitev istega. Ožji odbor te komisije bodo tvorili zastopniki Javne Borze dela, Delavske zbornice in Zbornice za TOI, medtem ko bodo ostale organi- zacije in korporacije dale svoje mnenje in direktive k osnutku pravilnika komisiji pismeno.

Cerkev v boju z boljševiki.

Že nekaj časa se širijo med svetom komentarji o preganjanju vere v Rusiji, katerih osnova je večinoma enostranska; predvsem je ta motiv lahko opaziti pri predstavnikih rimske cerkve. Naslovnega vprašanja ne moremo prezreti, četudi nismo pri njem posredno tangirani in ker se zavedamo, da zraste pod očali izvestnih ljudi prečestokrat — iz muhe slon, čutimo pa potrebo naglasiti nekoliko stvarnih dejstev.

Povdarjamo: **ne zagovarjamo boljševizma, ne terorja**, na drugi strani pa tudi ne simpatiziramo s tistimi, ki v imenu svetosti in ljubezni grabijo za vsemi mogočimi sredstvi, s katerimi se da količkaj izraziti njihovo nekrščansko sovraštvo do vseh, ki ne klečijo pred njimi.

Vemo, da je versko vprašanje v Rusiji danes v ospredju, **ni pa osrednje**, kakor to trdi »Slovenčev« uvodničar. Dandanes ne živijo verske edinice — cerkve, toliko od milosti božje, kolikor od svojih vernikov; verniki jih vzdržujejo, pri tem pa trpijo sami gmotno škodo, česar se tudi boljševiki dobro zavedajo. V koliki meri in na kakšen način boljševiki nastopajo vsled tega proti cerkvi, **nam ni točno znano**, kakor tudi ne katoliškimi krogom, **da bi smeli govoriti** o kakih grozovitostih in nasilju, kakor tudi ne, da je (že znana) izjava metropolita Sergija **izsiljena**. Vemo le to, da v Rusiji **ne priznavajo avtoritet**, niti »božjega razodetja«.

Ker cerkev, izrabljajoč vero, ustvarja avtoritete, državo v državi, zato ji boljševiki nasprotujejo.

Drugo je način boja proti avtoriteti. Namen posvečuje sredstva. To je bilo vsaj svoje čas geslo jezuitov in tega svet ne more pozabiti. Mi se ne čudimo, če je temu tudi sedaj tako — in to pri boljševikih, kakor tudi pri njihovih nasprotnikih. Zakaj poglavar rimske cerkve ni povzdignil tudi tedaj svojega mogočnega glasu, ko so ob osamosvojitvi Poljske, Poljaki-katoličani s triumfom porušili katedralo ruske pravoslavne cerkve v Varšavi... Zakaj ni zagrozil nemškemu kapitalistom, ki so poglali rusko cerkev v Berlinu na boben in v njej etablirali kavarno in

ni zapretil Venizelosu, ki je odredil zatvoritev samostana na sveti gori Atos. Stremljenja papeža in boljševikov so si diametralno nasprotna in se torej križajo. Z mirno vestjo lahko trdimo o cerkvenih krogih, da je njihovo kričanje in ogorčenje predvsem politično; to so oni trdili o Macdonaldu in Hendersonu, češ, da sta prej politika, potem šele vernika, ker nista hotela intervenirati zaradi preganjanja vernikov v Rusiji... V današnji dobi se pač državniki ne pokoravajo več toliko rimski diplomaciji.

Če so boljševiki napovedali bogu vojno, tedaj se vernikom ni treba bati, da bi bog podlegel, ker zavedati se morajo, da se ničesar ne more zgoditi brez božje previdnosti, kakor jih uči vera; ako pa bodo odstranili attribute vere, ne more biti s tem odvzet bog nikomur — niti vera. Nam se zelo, zelo dozdeva, da se glavari cerkve ne boje toliko za boga in vero, kolikor **za cerkev**, ne zato, da bi bila odvzeta nadvlada bogu, marveč — cerkvi. Da, nadvlada! V kolikor prizadeti istovetijo pojma vere in cerkve, v toliko je **prizadeta vera** — in po čigavi krivdi? Vera, konfesija in cerkev so trije pojmi — tega se mnogi več jasno ne zavedajo.

Vemo, da je sèn marsikogar — vladati. In v »Slovenčevem« uvodniku beremo, »da je krščanstvo edini upravičeni voditelj človeštva... Razumemo. Znano je, kdo dandanes predstavlja krščanstvo, kakor tudi poznamo pravo bistvo krščanstva. Ne smemo pa pozabiti tudi mi, da je biblijski Kristus rekel, da **njegovo kraljestvo ni od tega sveta** in da so Kristusa križali zaradi tega, ker so se bali, da bi postal uzurpator — judovski kralj. Kristova beseda je bila beseda o ljubezni do bližnjega, nauk o bratstvu človeštva. Trdimo, da ljubezen medsebojno enači tiste, ki se ljubijo, nikdar pa **ne ustvarja nadvlade**. Pravilno, nepokvarjeno krščanstvo bi vodilo lahko le srca ljudi — v enakost, v bratsko ljubezen, nemogoče pa je, da bi težilo za nadvlado nad ljudmi, da bi jim kradlo svobodo mišljenja, naziranja in jih zaslužnjevalo v socialnem pogledu. Sedaj pa je dvomljivo, ali so boljševiki bližji Kristusovemu nauku ali cerkev? Kaj le, če so eni in drugi od tega nauka enako oddaljeni?

Življenje je nepristranski sodnik; evolucija človeštva po svojem bistvu mora voditi k boljšemu — tega razvoja ne bo mogel nikdo zaježiti, pa četudi bo nastopal zoper njega v imenu kakršnekoli svetosti, ker življenje samo je najvišja svetost. Dokler bo človeštvo eksistiralo, bo rastlo; v tem razvoju se bodo pa tudi vedno preoblikovali, izpopolnjevali naši pojmi o življenju. Ta rast, življenje, pa tudi ne bo izključevala perturbacij, erupcij in njihovih posledic. Zoper to je brezmočna vsaka človeška avtoriteta, tudi krščanstvo in boljševizem.

Doma in po svetu.

Praktična in teoretična ljubezen do delavstva. Delavstvo drugih prijateljev nima kakor samo sebe. Zato se organizira, da z organizacijami brani svoje pravice in se bori za svojo enakopravnost zlasti v socialnem pogledu. Meščansko časopisje ima navado, da delavske organizacije zaničuje, jim očita neverstvo, upornost in vse take stvari. Če pa nastane kje socialna kriza ali drugačen dogodek, ki težko zadene delavstvo, tedaj pa pretaka po svojem časopisju navidezne solze, kakor najeti objokovalci pri židovskih pogrebih. Dokler se delavstvo bori za svoje pravice, ne stori zanje nič ne v časopisju ne v upravnih odborih, ker noče; da pa vpliva na srca trpečih, recimo rudarjev, pa joka z njimi. Kaj je to?

1950 članska poklonitvena deputacija nekdanjih radičevcev pri kralju. V torek se je pripeljalo 1950 hrvatskih kmetov pod vodstvom nekdanjih radičevskih poslancev v Beograd, da izrečejo vladarju svojo nemajno udanost ter zvestobo. Hrvati so bili sprejeti v vrtu kraljevega dvora.

Visoki davki so vzrok draginje piva — trdijo pivovararji. Iz Beograda poročajo, da se je pri ministrskem predsedniku zglasila deputacija industrijevcev piva, ki so vladi predložili spomenico, v kateri trdijo, da pivo v Jugoslaviji ni drago, da pa so pivovarne prisiljene vsled visokih državnih ter drugih samoupravnih davščin, cene pivu zvišati.

Seipla vabijo nazaj. Vodstvo krščansko-socialne stranke je imelo sejo, na kateri so razpravljali o odstopu dr. Seipla kot šefa stranke. Sklenili so počakati, da se g. prelata povrne s svoje turneje po Nemčiji, kjer drži predavanja o rimski in jezuitski demokraciji, ter ga naprositi, da bi preklical svoj odstop. Njegov namestnik Stöckler je bolan in stranka se ne nahaja baš v zavdanja vrednem stanju.

Zaplenjeno orožje, namenjeno za Heimwehr. Iz Dunaja poročajo, da je dne 22. aprila zaplenila žandarmerija pri nekem heimwehrovcu pošiljko dveh zabojev pušk, pištol in municije, namenjene za Heimwehr.

»Heimwehr« naj bi se pretvorila v miličnike. Kakor sta poročala »Oberösterreichische Tageszeitung« in »Grazer Tagespost«, je zvezni kancler Schöberl prilikom svojega obiska v Rimu razpravljal z Mussolinijem tudi o možnostih, kako bi se mogla »Heimwehr« preurediti v stalne milične čete, po vzorcu fašistične milice. Mussolini je obljubil pri tem avstrijsko vlado podpirati, ki pa ima kljub temu pomisleke, da li ne bi proti temu države antante protestirale, ker ima Avstrija po mirovni pogodbi pravico samo na omejeno število poklicne armade, stalna milica bi se pa smatrala kot del armade, katere moč bi se s tem pre-

koračila. Dunajski »Abend« pripominja k temu, da se s tem samo skuša članom »Heimwehra« osigurati existenco in izpolniti obljube Steidleja in Pfrimerja, ki sta jih ob raznih prilikah dala razboritim »Heimwehrovcem«. Vendar svari »Abend« pred tem korakom, ki bi sigurno takoj povzročil protest v Pragi in Beogradu, zlasti že z ozirom na tesno nacionalistično zblizanje Avstrije z Ogrsko, kar bi tudi Schöberjevimi poskusom, dobiti inozemsko pomoč, ne bilo koristno.

Stoletnica imperialistične Francije. V Franciji bodo imeli dne 3. maja veliko slavnost. Sto let namreč vlada Alžirju. Zlasti bodo te slovesnosti veličastna vojna demonstracija v Alžiru. Pred Alžirjem se bo ta dan vršila velika parada francoske pomorske sile, in sicer okoli 80 vojnih ladij sredozemske in atlantske mornarice. Navzoča bo tudi francoska vlada. Spomini na Alžir-Maroko pa nam povedo, koliko krvi je že tam poteklo in da je ta kolonija ognjišče za trajne spore med Francijo, Italijo in deloma tudi Španijo. Demonstracija ima nedvomno tudi politični pomen in namen, ki sta ga izzvala spor med Francijo in Italijo ter londonska pomorska razorožitvena konferenca.

Danska socialna demokracija napreduje. Letno poročilo danske socialne demokracije pravi, da je bilo leto 1929 rdeče ne samo glede uspehov pri volitvah, marveč tudi za organizacijo stranke. V teku leta je število članov zraslo za 14.073, tako, da ima stranka sedaj 163.139 članov. To so člani, ki so osebno organizirani v stranki, ker kolektivnega članstva strokovnih ali drugih organizacij stranka ne pozna. Žena je med tem članstvom 54.034 (to je 33%). Članstvo se je zvišalo po mestnih in kmetijskih občinah. Število socialno-demokratskih organizacij je tudi naraslo in ima stranka sedaj 1064 organizacij, dočim jih je imela l. 1928 le 1033. V Danški je okoli 1400 občin, torej ima stranka domala v vsaki občini svojo organizacijo.

Predsednik reparacijske banke. Za predsednika reparacijske banke je bil po mnogih prerekanjih izvoljen Pierre Quesnay (Francoz), za podpredsednike pa Mac Garrah (Anglež) in Melchior (Nemec).

Mussolini v borbi proti roparjem. To se pravi, Mussolini se ne bojuje osebno z roparji, zato so drugi pogumni ljudje v njegovi službi. Sedaj se bavi sodišče v sicilijanskem glavnem mestu Palermu z roparskimi tolpmi pod imenom »mafija«. Te dni se vrši proces pred imenovanim sodiščem proti 200 osebam, ki se rekrutirajo iz zelo različnih stanov in proti katerim nastopa preko 100 prič.

Papež hoče imeti svoj teater in svoj denar. Poleg vatikanskega mesta je sveta stolica najela zemljišče, kjer namerava zgraditi svoje gleda-

Aleksander Neverov:

Taškent — kruha bogato mesto.

(Ruska povest iz dni velike lakote. Prevedel I. V.) 48

Miška je korakal poleg mužikov za vozom, pogledaval hrepeneče na majhne hribčke, polja, na luknje podlasic in mislil na mater:

— Ali še živi ali je mrtva?

Razburjene oči gledajo po mrtvih, golih njivah. Pobral je majhno, trdo grudico zemlje, jo stisnil v rokah in vzdihnil:

— Koliko neki stane pri nas konj, če bi ga hotel kupiti?

V vasi je zagledal prazno, tiho izbo z zelenimi, majhnimi okni. Z dvorišča, skozi odprta vrata ga gleda majhna, kodrasta trava, koprive, rastoča vsa gosta ob ograji in pozabljena, počrnevša duga¹⁾.

Mati mu ne pride nasproti.

Vozniki so zanesli Miškove vreče na dvorišče in jih položili pod okna.

In še vedno ni nikogar, ki bi pozdravil prišleca.

Srce mu trepeče. Temni se mu pred očmi.

¹⁾ Duga — vpožgnjeni les, ki ga imajo ruski vpreženi konji nad vratom.

Ded Ignatij pride tam od vrat. Zasenči si oči z roko, gleda vozove z vrečami in zakliče s slabotnim glasom:

— Ali je prispela za koga podpora?

Miška je plačal voznika z zrnjem iz vreče. Skočil je k izsušenemu, omahujočemu starcu:

— Ded, kje so moji?

Ded Ignatij ga je gledal z otožnimi, brezizraznimi očmi in je prijel brado s tresočimi prsti:

— Stoj, stoj, od kod prihajaš?

Dve ženski prideta bližje, potipljeta vreči, ki sta ležali pod oknom, pobereta dve zrni, ki sta padli na tla in rečeta zateglo:

— Očka, kaj ni vsega prinesel?

V prazni, mračni izbi, na goli postelji, pod mrtvimi očmi dveh svetnikovih slik je ležala bolna mati.

Jaška in Fjodjka sta bila mrtva.

Miška se je sklonil k bolni materi in je rekel rahlo:

— Mati, zbudi se! Jaz sem!

Mati se strese, radost jo objame, slabotno giblje z ustnicami:

— O Bog, Miška!

— Kruh sem prinesel, mati. Za tebe!

Vzel je iz žepa trdi kos belega kruha, pest posušenih jabolk in vse stisnil materi v mrzle roke.

— Vzem, mati. Jej!

— Živiš, sinko?

— Živim, mati, ne boj se!

Miška je stal pri materi. Zagorel. Velik. Ni ga bilo več spoznati. In božala ga je po obrazu s svojimi tankimi prsti.

— Oh, dragi, ljubljeni!...

Nato je hodil dolgo po praznem, s kodrasto travo obraslem dvorišču. Videl je izsušen konjski gnoj in se je spomnil konja. Kupiti ga bo treba! Videl je kokošje gnezdo z dvema perescema na črni slami in je vzdihnil:

— Vse gospodarstvo bo treba na novo ustvariti... Nobenega konja!... Nobene kokoši!...

Vrabc, ki je ostal pri življenju, je sedel na raztrgano streho hleva, ošopiril je svoje perje in gledal Miško z mežečimi očmi.

Tudi Miška je gledal zamišljeno vrabca. Pobral je začrnelo dugo in jo postavil v kot. Stopil je k vrečam in rekel trdno in odločno:

— Nič ne del! Zalostiti se — ni prav! Vse bom oskrbel na novo...!

Konec.

lišče. Igrali pa bodo menda samo igre iz življenja svetnikov. Tudi svoje poštne znamke je papež že izdal, zdaj pa namerava kovati še svoj denar, v zlatu, srebru in bakru. Na eni strani bo papeževa slika, na drugi pa papežev grb. Praktične vrednosti pa ta denar ne bo imel, ker v vatiškem mestu ni nobene trgovine, razen za molke in svete podobice. Še svoje uradnike mora sveta stolica izplačevati v italijanskem denarju, sicer bi morali papežev denar takoj zamenjati z italijanskim, če bi hoteli kaj kupiti. Ta kovani denar bodo samo prodajali romarjem za spomin in pa raznim zbiralcem novcev, kar tudi ni slab »kšeft«. Vatikan se sploh modernizira; pred kratkim si je napeljal tudi telefon. Papežev telefon je iz čistega zlata in dragih kamnov. To pa je takoj neki nepridiprav zlorabil: poklical je papeža k telefonu in ko se je ta javil, ga je prav grdo opsoval. Sedaj pa papež sam ne gre nikdar več k telefonu. Telefonira le njegov tajnik.

Novi predsednik avstrijskih zveznih železnic za znižanje osebnih tarifov, v svrhu, da se dvigne tujski promet. Novi predsednik avstrijskih železnic dr. Bauhaus je uvidel potrebo znižanja osebnih tarifov na avstrijskih železnicah, da bi se dvignil tujski promet. V zadnjih letih so v Avstriji ponovno zvišali osebne tarife, ki sedaj diferirajo tako, da je vožnja za kratke proge mnogo dražja kot pa za dolge, kar sicer pomeni ugodnost za tranzitne potnike, je pa v veliko škodo domačemu prebivalstvu. Tudi v Nemčiji se bavijo z načrtom znižanja osebnih tarifov na železnicah, katerim v zadnjih letih močno konkurirajo avtobusi in deloma že zračni promet.

Bolgarski razbojnik ustreljen. — Razbojnik Tenedžijev je pobegnil iz zaporov. Ob velikonočnih praznikih so ga orožniki izsledili in ujeli. Na poti v Ruščuk je ujetnik hotel zandarjem pobegniti, a orožniki so streljali za njim in ga ubili.

Ljubljana.

Važne naloge ljubljanske občine — stara pesem. V »Slovenskem Narodu« piše nekdo o važnih nalogah ljubljanske občinske uprave. Potrebna je reorganizacija uprave. Mestne finance naj se uredijo tako kakor državne, izpremeni naj se knjigovodstvo, uredi se naj personalno vprašanje, izdela naj se službena pragmatika, — da bo odgovarjala novim razmeram; regulirajo naj se prejemki mestnih uslužbencev. Mestna podjetja se morajo voditi po zasebno-gospodarskih načelih. Omenja tudi regulacijo Ljubljaniče, gradbo carinarnice, inkorporacijo okoliških občin mestu. Tako pripoveduje. O gradbi stanovanjskih hiš ne govori, ker je v Ljubljani nad 1700 strank, ki iščejo stanovanja. In morda se ne motimo, da pomeni ta program neznanega pisca »štedenje« pri nameščencih in socialni skrbi po načelih »gospodarskih krogov«, ki žele, da bi bremena zanje nosili ubožnejši konzumenti.

»Slovenec« poroča, da so imeli producenti mleka sestanek, na katerem so razgovarjali o občinski uvoznini v Ljubljani za mleko. Ta doklada, oziroma davek znaša 15 p za liter mleka in producenti tega bremena ne morejo prevzeti na svoje rame, ampak ga morajo prevaliti na konzumente, večinoma najsiromašnejše prebivalstvo v mestu. Producent tega novega bremena ne more prevzeti, ker pomeni 200 do 300-kratno obremenitev v primeri z direktnimi davki producentov. Razumemo, da je preobdavenje produkcije zlo; razvidimo pa tudi iz te utemeljitve, kako veliko obdavenje pomeni to šele za tiste sloje, ki so že doslej imeli mnogo premajhne dohodke. Ti ljudje utegnejo plačati na leto na račun te davščine blizu 300.000 Din. Če se ta znesek mora odrgati od ust gladijočih, je to mnogo. Deputaciji je župan dr. Puc obljubil, da bo predlagal ukinitve, ko je utemeljevala podražitev mleka. — Kaj pa bodo rekli »gospodarski krogi«?

Burne seje občinskega odbora v Senovem

Občinski odbor je z 11 glasovi odglasoval nezaupnico županu Škobernetu.

V občinskem odboru občine Senovo je že dolga leta sem vladalo napeto razpoloženje med županom Jožetom Škobernetom, gostilničarjem, posestnikom in bivšim eksponentom SLS ter številno delegacijo občinskih odbornikov. To stanje se tudi po 6. januarju, ko je bil imenovan, oziroma potrjen stari občinski odbor, ni spremenilo. Nasprotno, diference so postajale vse večje in večje in nazadnje je večina občinskih odbornikov vstala proti županu, ki je vodil občinsko gospodarstvo tako kot so ga vodili svojčas stari »rihtarji«, samovoljno in neoziraje se na želje in zahteve večine občinskih odbornikov. Položaj je bil za večino občinskega odbora tembolj mučen, ker so se seje vedno vršile v gostilniških prostorih župana Škoberneteta, kjer se je nahajala tudi občinska pisarna. Župan je vodil tudi tajniške posle, neoziraje se na svoječasen sklep občinskega odbora, da se nastavi obč. tajnik. Seveda je župan prejemal za tajnikovanje Din 12.000.— letne plače in mu je torej ta funkcija vrgla lep postranski zaslužek. Tako je vse ostalo nespremenjeno do današnjega dne.

Dne 16. aprila t. l. pa je prišlo do ostrih sporov med večino in gospodom županom o priliki kontrole knjig oziroma zaključkov za leto 1929. Takoj pri otvoritvi seje je predlagal zdravnik dr. Benedičič občinskega odbornika Ivana Barago za zapisnikarja. Župan pa je ta predlog odklonil in ga ni hotel dati niti na glasovanje. Takoj na to se je vršila volitev preglednikov obč. računov in so bili izvoljeni: Rihter, Baraga in dr. Benedičič z 11 glasovi. Pri pregledu potrdil in primerjavi istih s knjigami, so revizorji ugotovili predvsem to, da pobotnice niso predpisno kolekovane, v nekaterih slučajih je bil izplačan glasom pobotnice manjši znesek, kakor pa je bil postavljen v blagajniško knjigo; o krompirju, ki se je delil maja meseca 1929, ni priloženo seznam, iz katerega bi bilo razvidno, kdo ga je dobil in koliko; izplačila tangenta šolskemu odboru je župan likvidiral kar sam, brez blagajnika in tajnika šolskega odbora, čeprav gre za velike vsote po 30, 40, 60 in 80 tisoč dinarjev. Župana je opozorilo revizorjev, da je ravnal neskladno s tozadevnimi predpisi o računskem knjigovodstvu občin, silno razburilo, kričal je nad revizorji, rekoč, da lahko dela kar hoče, parkrat je prekinil sejo kar za pol ure. Nato je prinesel koleke in jih je lepil na nekolokovane denarne pobotnice. Zanimivo je nadalje, da je na neki pobotnici označeno, da ima plačati občina kr. šolskemu odboru še 46.367 Din 60 p, dočim so revizorji ugotovili, da znaša ta vsota samo za 40 tisoč Din manj. Župan je to napako vpričo revizorjev sam popravil. Nadalje so ugotovili, da v knjigah izkazani prebitki za leto 1929 ne izkazuje faktičnega prebitka, ki je za Din 200.— višji. Šele na zahtevo revizorjev je župan po dolgem, dolgem odmoru prinesel seznam vplačanih pasjih znamk. Toda pregledniki so ugotovili, da je župan vodil zelo netočno evidenco, ker je bilo plačanih taks samo za 21 psov po 10 dinarjev in da je bila vsota mesto pod dohodek leta 1929 vnešena kot dohodek za leto 1930. Revizija je ugotovila, da župan ni izkazal prejemkov iz naslova 10% takse od mesoglednika. Župan se je izgovarjal, da mu mesoglednik še ni obratunal. Pobrana ni trošarina na pivo, žganje in liker, kar opraviči župan s tem, da finančna kontrola noče pobirati občinske trošarine. To delo je v vseh občinah poverjeno tajnikom ali občinskim slugam; če torej župan prejema plačo za svoje tajnikovanje, bi moral tudi skrbeti za pravočasno izterjanje občinske trošarine itd. Revizija ubožnega sklada je ugotovila, da je bila glasom knjig podeljena vsota občinskemu siromaku E. Breč-

1234567890230987654321

Krompir
890 kal.

Jajce
1580 kal.

Kruh
2400 kal.

Svinjina
3860 kal.

Sirovo maslo
7600 kal.

Ceres
9000 kal.

Največ kalorij vsebuje

Schichtov Ceres

JEDILNA MAST

100% ČISTA KOKOSOVA MAST

ku v znesku Din 2.443.75, dočim je imenovani prejel glasom nabavne knjižice izplačanih samo Din 1614.80. Na zahtevo župana, da naj revizorji podajo izjavo, da so našli knjige in priloge v redu, so revizorji županovo zahtevo iz razlogov, ki jih menda ni treba še posebej navajati, odklonili. V nadaljni debati o proračunu za leto 1930 je dr. Benedičič zahteval, da se s 1. majem nastavi občinski tajnik, da se prenese občinski urad v nevtralni lokal in da končno g. župan pokaže tudi blagajno, oziroma hranilno knjižico, na katero je naložen lanskoletni prebitok dohodkov občinskega proračuna. Župan je bil silno razdražen radi teh predlogov in je kratkoma zaključil sejo z izjavo, da se bo drugi dan ob tistem času nadaljevala.

Naslednji dan je prišlo v seji občinskega odbora do preloma med županom in večino občinskega odbora. Ko so pregledniki računov ponovno odbili zahtevo župana, da mu podpišejo knjige in sklepne račune, je občinski odbornik Baraga stavil v imenu revizorjev predlog, da se izreče županu nezaupnica. Predlog je bil sprejet z 11 glasovi med strašnim kričanjem župana in odbornikov Abrama, Grilca in Bitenca. Takoj na to je župan zaključil sejo, potem pa je začel goniti občinske odbornike iz lokala, češ, da to ni občinski urad, temveč pivnica in da morajo takoj zapustiti lokal. Pri tej priliki je občinski odbornik Baraga protestiral proti obnašanju župana, ki je dosedaj vodil občinsko gospodarstvo v svoji gostilni, kamor je skliceval tudi vse občinske seje, kljub neprestanim ugovorom večine in njenim zahtevam, da se prenese občinski urad v nevtralni lokal. Prerekanje se je še nekaj časa nadaljevalo in so med drugim tudi padle besede na naslov večine, ki da sestoji iz pri-tepencev, in da se ne bo dopustilo, da bi taki ljudje občino osvojili in zapravili.

Zadnjo besedo v tej stvari bodo imela nadzorna oblastva, katera so bila, kot se nam poroča, o dogodkih v občini Senovo že obveščena. Da je sedanji položaj nevzdržen, to bo tudi vsakemu nepoučenemu človeku popolnoma jasno. Senovčani čakajo, kaj se bo vse iz tega izcimilo.

Maribor.

Novo pristojbine za živinske potne liste na območju mestne občine mariborske. I. Živinski potni list domače reje Din 18.10; 1. za 1 konja ali govedo nad 2 leti Din 22.10; za 1 konja ali govedo pod 2 leti domače reje Din 16.60; 2. za 1 osla ali meza brez razlike starosti Din 21.10; 3. za 1 svinjo, ovco, kozo, jagnjiča ali kozliča domače reje Din 11.30, kupljen Din 12.10. II. Prenos lastništva. 1. za 1 konja ali 1 govedo brez razlike starosti ter za 1 osla ali meza Din 8.—; 2. za 1 svinjo, ovco, kozo, jagnjiča ali kozliča Din 3.—. III. Podaljšanje ali obnovitev namembnega kraja. 1. za 1 konja ali 1 govedo ter za 1 osla ali meza brez razlike starosti Din 3.—; 2. za svinjo, ovco, kozo, jagnjiča ali kozliča Din 2.—. Pripomba: Za črede ovc, koz, svinj se računa oglednina samo v 20 kratni izmeri ne glede na število glav. Koleki se pa morajo računati za vsako glavo. — Izdaja živ. potnih listov se vrši med uradnimi urami v klavniški pisarni, ob sejmskih dneh pa v sejmski pisarni.

Trbovlje.

Trboveljski rudarji in katoliška akcija. Ker smo v par številkih našega lista razkrinkali hinavščino, ki jo uganjajo tkzv. katoliški krogi v sporu med TPD in upravo državnih železnic, je »Slovenec« zamahnil z loparjem. Mi se seveda ne bomo spuščali v prazna prerakanja z listom, ki ima »24.000« izvodov naklade in nikoli ne laže. Naj nam »Slovenec« rajši odgovori na sledeče vprašanje: Kaj so ukrenili oni gospodarje v upravnem svetu nacionalizirane TPD, ki so člani katoliške akcije, da se rudarjem izplača izgubljeni zaslužek? Vse drugo pa, kar pravi »Slovenec«, da je s svojim stvarnim pisanjem začasno »preprečil« najhujšo socialno krizo, je larifari. Kdo pa naj mu to verjame? »Slovenec« se pač ne bi rad zameril na nobeno plat, on pomiluje rudarje in štiti TPD, vse obenem. Gospodje si pač mislijo, zakaj ne bi prizigali sveče bogu in hudiču, ko nam pa to nese! **Podružnica del. tel. in kulturne zveze »Svoboda«** sklicuje za nedeljo, dne 27. apr. t. l. svoj 12. redni letni občni zbor, kateri se vrši ob 9. uri dopoldne v dvorani Delavskega doma.

Hrastnik.

Delavci in priganjači. Tudi mi imamo marsikaj povedati javnosti, pa se težko pripravimo k pisanju, kajti težka in okorna je delavčeva roka. Za danes bi radi samo na kratko opisali razmere v naši steklarini, da bodo delavci tudi v drugih krajih vedeli, kako težak je naš boj za vsakdanji kruh. Kakor v mnogih podjetjih, tako je tudi pri nas vpeljan takozvani priganjaški sistem, to je poseben način razdelitve dela, pri katerem odpade na vsakega tretjega delavca najmanj po en paznik. Redkokdaj se dobi paznika, ki bi mislil in čutil z delavcem in če se najde belo vrano med njimi, potem je skoro gotovo, da ne ostane dolgo na svojem mestu, ker pride prej ali slej

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“

NAROČA SE
MARIBOR
POŠTNI PREDAL 22

Samo za kupce dvokoles! — Za naše ceste je najboljša kvalitete

KOLO WAFFENRAD

Glavna zaloga: **BOGOMIR DIVJAK, Maribor, Glavni trg 17**

Zelo ugodne plačilne pogoje imajo vsi državni uslužbenci! - Prost ogled!

VELELETO JAMSTVO
CENIKI ZASTOJNI

s podjetnikom v navzkrižje. Samo v obratu, kjer imajo delavci dobro strokovno organizacijo — in pri nas v steklarni se moremo še nekako pohvaliti, da je to slučaj — je mogoče, da se delavci branijo pred šikanami, ki so priganjaškemu sistemu lastna. Zato pa se tembolj pritožujejo zunanji delavci v naši tovarni, ki niso organizirani. V naši tovarni smo pred meseci dobili moža, ki ga je podjetje najbrž že dolgo iskalo. Sicer bi moral nam steklarjem kazati, kako se dela steklena roba lepo in v velikih množinah, pa ga je pozneje zaneslo na zunanji obrat. Tukaj bi bil mož rad dosegel, da bi delavci morali delati namesto 8 ur 12 ur dnevno, pa za isto plačo kot pri 8 urnem delavniku. Mož je tuj državljan in bi pravzaprav svoje zmožnosti glede podaljšanja dnevnega časa prav lahko in morda s pridom uporabljal v svoji domovini, pri nas imamo ljudi take vrste sami na izbiro, in ni torej potrebno, da bi jih morali še uvažati iz inozemstva. Zato je pravično, če delavci zahtevajo, da naj bi se banska uprava zanimala za tega mo-

ža in skušala ugotoviti, če je res tako neobhodno potreben, kakor se to pri nas trdi. Upamo, da bo za prvi čas ta opomin v našem listu zalegel in da ne bo treba še enkrat pisati o tej stvari. Zunanjim delavcem pa priporočamo, da pristopijo k organizaciji, vsem skupaj pa naj velja poziv, da se naroče na naše delavske liste, na »Delavsko Politiko«, oziroma na »Volksstimme«, ki brani in zastopata naše interese. Vsak zaveden delavec lahko pomaga sebi in drugim, če je organiziran. Naj ne bo med nami tiste brezbriznosti in mlačnosti za organizacijo, ki vlada samo med indijskimi parijsami in med delovno živino onih dežel, kamor se ni prodrl žarek kulture.

Guštanj.

Novice iz tovarne. Dobili smo novega inženjerja, s katerim pa nismo tako zadovoljni kakor z njegovim prednikom, ki je bil pripravljen mož z navadno strokovno šolo, vključ temu, da je imel vodstvo cele stru-

garne v svojih rokah. Zadnje čase smo imeli več diferenc pri izplačilu mezd itd., o čemur bi lahko na široko pisali, pa zaenkrat ne bomo, ker se bo mogoče nabralo še več materijala.

Kulturni pregled.

»Samorodnost.« Izšel je prvi dvojni zvezek nove slovenske mesečne revije »Samorodnost«, v založbi »Naša gruda« v Zagrebu, Bakačeva ulica 3, ki jo izdaja slovenski literarni klub »Novoborec« pod uredništvom Iva Severja. Revija predstavlja slovensko literarno posebnost, tiskana na luksuznem papirju z 20 ilustracijami, deloma reprodukcijami Karle Bulovčeve, Michelangela in Meštoviča, deloma zelo osrečene karikature Mika Bambiča. V tekstu zavzamejo največji del »Spomini« slikarja Riharda Jakopiča. Sledijo tri pesmi Otona Berkopca, od katerih je omembe vredna »Pesem o delavčevi ljubezni«. Ivo Sever razpravlja o umetniških sposobnostih kiparke Karle Bulovčeve, ki jo imenuje »meteor...«, ki nosi v sebi vse predpogoje, da nadkriji po umetniški in kiparski kvaliteti ne le Fidijske in Rodine, temveč predvsem še... Michelangela... da završi na genijalen način, kar temu enostranskemu titanu ni bilo dano...« Nadalje priobčuje Ivo Sever pismo Franju Jurcu, predsedniku odbora za postavitev spomenika Iv. Cankarju na Vrhniki, tičeče se polemike radi

tega spomenika, ter oceno slikarja R. Jakopiča. Članek »Zlati dobi nasproti« je precej debela hvála »novoborstva«. Sledi odlomek iz Ivana Mraka »Mone Gabrijele«, žal nam pa manjka potrebnih umetniških vidikov, da bi mogli o tem izreči sodbo. Delavci takih stvari ne razumejo. Ta posebnost med našimi revijami stane letno 90 dinarjev. T. M.

Če si z naročnino v zastanku, jo poravnaj takoj! Pomisli, da se morajo delavski listi vzdrževati izključno z lastnimi sredstvi. ---

Izredno nizke cene!
Največja zaloga plošč!
Tvornica glasbil
MEINEL & HEROLD
Prodajalna: Trg Svobode
Maribor.

TRI PREDNOSTI

- I. Ogromna izbira.
- II. Izborna kvaliteta.
- III. Nizke cene in plačilne olajšave.

Blago za moške obleke in spomladanske plašče. — Blago za damske kostime, plašče in obleke. — Cefiri, oksfordi in poplini za moške srajce. — Crepe-de-chine, crepe-saten, crepe-georgette, crepe-marochine. — Bemberg- in umetna svila v modernih barvah in deseni. Vsakovrstno platno za perilo stalno v veliki izbiri.

L. RNIK, MARIBOR, KOROŠKA C. 9

Ali ste že krili?
svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

Pozor birmanci!

Konfekcijska trgovina
Žiga Weiss

Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

priporoča raznovrstne zgotovljene obleke v vsaki velikosti in po najnižji ceni že od 100 Din naprej. Lastno izdelovanje oblek po meri in najnovjšem kroju. — Oglejte si pred nakupom našo zalogo!

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

V tovarni zalogi perila boste v izbiri

3000 srajc

gotovo našli nekaj po Vašem okusu in to po izredno nizkih cenah! Moške obleke po Din 290.—, 320.—, 340.— itd. Specialna zaloga samoveznic od 6 Din dalje.

J. Karničnik, Maribor, Glavni trg 11

EKSPORTNA HIŠA

„LUNA“

lastnik Albin Pristernik
MARIBOR
Aleksandrova c. 19

Za pomladansko sezono kakor tudi za bližajoče se blinkoštne praznike imam preskrbljeno veliko zalogo in sicer: **nogavice za otroke**, par od Din 5.— naprej, črne, rujave, drap, sive in bele barve, **moške nogavice** od Din 5.— naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej, **flor-nogavice** od Din 12.— naprej. — Za dobro blago jamčim! Nadalje nudim **vezene meter** od Din 75.— naprej, **žipke** meter od Din 1.— naprej, **svilene trake** meter od Din 1.— naprej. Vse vrste **sukanca**, **vojnene pletenine-vezene**, **šivanke**, **gumbe** in druge potreščine za krojače in šivilje, po brezkonkurenčnih cenah. — **Lastna pletilnica in predtiskarija**. — **Srajce, spodnje hlače, kravate, palice, dežniki** v bogati izbiri po **znižanih cenah!** Čevlji iz usnja za otroke in sandale od Din 24.— naprej.

SAMONA ALEKSANDROVI CESTI 19

OPOZORITE
VAŠE ZNANCE,

da jih hočem za vedno osvoboditi

neugodnega
znojenja nog

pa če se je tudi to znojenje pojavilo v toplih letnih dnevih. To zdravljenje se ne vrši potom zdravljen, temveč je prav enostaven naravni postopek. Prosim, da priložite znamko za odgovor. --

J. LUSTIG, OSIJEK
KREŽMINA UL. CA.

Pristopajte k

ŠTAJERSKI
HHRANILNICI IN
POSOJILNICI

Delež po D. 100-
Člane sprejema
začasno Ljudska
tiskarna, Sodna
ulica šte. 20 -:

MARY SMOLNIKER

modistinja

CELJE

(Palača I. hrv. štedionice)

Podružnica: Trbovlje II.

Priporoča se za izdelovanje vseh vrst otroških in damskih klobukov. — Velika izbira slamičkov, klobučinastih in žalnih klobukov itd.

Cene nizke!

Naj takoj javijo

svoje natančne naslove one osebe, katere žele, da jih naučimo lepo, čisto in lahko domačo obrt, pa da si s tem pridobe stalni in posebno dobičkanosni postranski zaslužek. Javijo se naj samo oni, kateri razpolagajo z vsoto najmanj Din 3650.—, da si lahko nabavijo za to potreben stroj. Pouk je brezplačen, zaslužek 10—12 Din na uro. Materijal za izdelavo dajemo mi. Poleg za privatna naročila more vsakdo izdelovati tudi za našo tvrdko, ker mi smo pripravljene vsak čas v gotovem denarju prevzeti vsakršno količino izdelane robe, za kar jamčimo tudi pisмено. Za odgovor priložite znamko.

GRAUERT

TVORNICA STROJEVA D. D.
GENERALNO ZASTUPSTVO I SKLADIŠTE
OSIJEK I.

KREŽMINA ULICA 13.